

Piata pôstna nedeľa A

22. marec 2026

Jn 11, 1 - 45

Milé sestry a bratia v Kristovi

Slávnosťou piatej pôstnej nedele sa približujeme k Veľkonočným sviatkom, čo nám pripomína aj dnešná bohoslužba a jej čítania. Výber Jánovho evanjelia o vzkriesení Lazára, nám pripomína konflikt života a smrti. Z jedného uhlu pohľadu môžeme príbeh o Lazárovej smrti a vzkriesení chápať ako dôkaz Ježišovej moci vracať mŕtvych k životu. Toto chápanie chce zrôzorniť aj zmienka Márie o tom, že mŕtvola jej brata už páchne, že sa začal proces rozkladu jeho tela. Nám moderným ľuďom opierajúcim sa o presvedčenie vedy, v tej chvíli bliká určitá kontrolka - pýtame sa, ako máme tomuto príbehu dnes rozumieť.

Jánovo evanjelium je iné ako ostatné tri tzv. synoptické evanjeliá, ktoré sú do značnej miery paralelné, podobné. Jánovo evanjelium používa viacero originálnych rozprávání, ktoré naznačujú viac ako hovorí doslovný text. V prípade vzkriesenia Lazara chcel evanjelista opísať nielen návrat jeho mŕtveho tela do pôvodného života. Ostatne aj vtedy zostal Lazár smrteľný, tak či onak sa jeho život musel raz skončiť. Ježiš ale dáva ľudskému životu novú tvár, novú podobu - vedie nás život k novému svetlu. Preto nie je namieste čierno/biele chápanie, ale je potrebné pýtať sa trochu ďalej.

Štvrté evanjelium viackrát hovorí o protiklade smrti a nového života. Ježišovo zmŕtvychvstanie sa na jednom mieste prirovnáva k zborení a znovuvystaveniu chrámu. Hovorí o živote, ktorý je nový, iný. Nehovorí, že Ježiš chce znovu vybudovať ten istý chrám, ten istý život - to by bolo v istom ohľade zbytočné. Jeho úmysel nie je obrazne povedané pôvodná stavba, ale nová, vybudovaná už na novom, božom základe.

Možno nás trochu mátie zmienka o tom, že Ježiš pri oznámení choroby svojho priateľa sa hneď nevydáva na cestu za ním, ale ešte dva dni zostal na pôvodnom mieste. A napriek tomu, keď na štvrtý deň konečne prišiel k Lazarovmu hrobu, Ježiš zaplakal nad svojim priateľom. A poznámka o tom, či nemohol Ježiš, ktorý otvoril oči slepému, urobiť aby Lazár nezomrel naznačuje ďalšiu otázku: či nemohol urobiť, aby on sám nemusel zomrieť na kríži.

Podobné rozprávania sa zdajú byť niečím ako smerovky na aute. Ony ostatným naznačujú smer jazdy, naznačujú úmysel odbočiť, ale samy o sebe ešte túto zmenu smeru nespôsobujú. Podobne aj viaceré evanjeliové príbehy nám naznačujú smer, ktorým Ježiš pôsobil. Potvrdzujú to aj ďalšie dve dnešné čítania, ktoré spomínajú smerovanie k životu z Ducha, ktorého hľadáme vo viere - ktorá nás otvára práve pre nové, božie chápanie. Starozákonné čítanie z proroka Ezechiela hovorilo o Duchu, ktorý oživuje a novozákonné Pavlovo zase spomína Ducha, ktorý Ježiša vzkriesil mŕtvych a rovnako chce oživiť aj naše smrteľné telá - oživuje nás cez Ducha, ktorý prebýva v nás.

Jánove príbehy nás učia, že cesta k skutočnej viere nie je jednoduchá, jedná sa o proces. Najmä vtedy, keď sa jedná o skutočnú vieru. Vera totiž nie je presvedčenie o tom, či onom - ale spolu s nádejou a láskou je silou, ktorá nás pohýňa v našom živote. Skutočná vieru nás nenecháva stáť na jednom mieste. Vieru, ktorá je len presvedčením o tom, či onom, o tej či onej pravde môžu mať aj ľudia, ktorí nestoja na strane dobra, ale zla. K dobru sa vždy musíme prepracovať a to stojí určitú námahu.

Na tejto ceste nám chce pomôcť aj slávenie Veľkej noci. Z istého pohľadu sa môže zdať Veľká noc len každoročne sa opakujúci rituál, ktorý súvisí s oslavou jari, s návratom nového života. Áno - to vtedy, keď Veľkú noc a jej liturgiu chápeme len ako spomienku Ježišovej veci. Ale Veľká noc je oveľa viac aj našim sviatkom - chce byť slávnosťou obnovy nášho skutočného života. A to je niečo, čo ani my dnešní ľudia nemáme celkom vo svojej moci, skôr to musíme hľadať. Hľadať v otvorení sa pre Boha a pre nášho bližného. Všetky obrazy a návody sú len čiastočné. Skutočný duch ich presahuje. Nech nás teda tento Duch vedie aj pri oslave tohoročnej Veľkej noci.